

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การประเมิน โครงการยกระดับคุณภาพด้านการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้รูปแบบ CIPPIEST ผู้วิจัยได้ดำเนินการตาม ลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมิน โครงการยกระดับด้านการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
2. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการยกระดับการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การวิจัยครั้งนี้ใช้การเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ โดยกำหนดประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

1.1 กลุ่มผู้บริหาร ได้แก่ ผู้บริหารคณะครุศาสตร์ จำนวน 4 คน

1.2 กลุ่มผู้ดำเนิน โครงการ ได้แก่ คณาจารย์หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา ภาษาไทย ครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี และเจ้าหน้าที่บริหาร โครงการ จำนวน 49 คน

1.3 กลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการ ได้แก่ ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 136 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

2.1 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ผู้บริหารคณะครุศาสตร์ จำนวน 3 คน ผู้ดำเนินโครงการ จำนวน 34 คน ผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 93 คน รวม 130 คน โดยคำนวณจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607 - 610) ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนของประชากร

2.2 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกผู้ให้ข้อมูลหลัก เพื่อให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive) โดยเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของโครงการตลอดทุกกิจกรรมและเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการใช้นวัตกรรมต้นแบบจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีพร้อมทั้งเข้าร่วมนำเสนอผลงาน โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหารโครงการจำนวน 1 คน กลุ่มผู้ดำเนินโครงการ จำนวน 3 คน และกลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 5 คน รวม 9 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ในการรวบรวมข้อมูล โครงการยกระดับคุณภาพด้านการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้รูปแบบ CIPPIEST มีดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารและผู้ดำเนินโครงการ แบ่งเป็น 2 ตอน 46 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.49 ถึง 0.86 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามสำหรับผู้เข้าร่วมโครงการแบ่งเป็น 2 ตอน 35 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.41 ถึง 0.90 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97

ฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหาร ผู้ดำเนินงานโครงการและผู้เข้าร่วมโครงการ เป็นคำถามเกี่ยวกับ แนวทางการส่งเสริมการยกระดับคุณภาพด้านการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีลักษณะเป็นการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการยกระดับคุณภาพด้านการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้รูปแบบ CIPPIEST สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการประเมินโครงการยกระดับคุณภาพด้านการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้รูปแบบ CIPPIEST

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินโครงการยกระดับคุณภาพด้านการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้รูปแบบ CIPPIEST ของกลุ่มที่ 1 ผู้บริหารและผู้ดำเนินโครงการ พบว่า จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 รวมทั้ง 8 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านผลกระทบ ($\bar{x} = 4.56$) มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านประสิทธิผล ($\bar{x} = 4.53$) และด้านการถ่ายโยงความรู้ ($\bar{x} = 4.53$) มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน เมื่อพิจารณาด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยและอยู่ในระดับมากเรียงลำดับจากน้อยไปหามากได้แก่ ด้านบริบท ($\bar{x} = 4.34$) ด้านกระบวนการ ($\bar{x} = 4.50$) และด้านความยั่งยืน ($\bar{x} = 4.50$)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินโครงการยกระดับคุณภาพด้านการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้รูปแบบ CIPPIEST ของกลุ่มที่ 2 ผู้เข้าร่วมโครงการ พบว่า จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 2 ผู้เข้าร่วมโครงการ รวมทั้ง 8 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกรายการ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านประสิทธิผล ($\bar{x} = 4.34$) ด้านผลผลิต ($\bar{x} = 4.31$) ด้านความยั่งยืน ($\bar{x} = 4.27$) ด้านการถ่ายโยงความรู้ ($\bar{x} = 4.24$) ด้านผลกระทบ ($\bar{x} = 4.19$) ด้านปัจจัยนำเข้า และด้านบริบทมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x} = 4.09$) ส่วนด้านกระบวนการมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.97$)

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการยกระดับการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พบว่า

1. แนวทางการส่งเสริมและยกระดับด้านการอ่าน ของนักเรียนระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี สรุปแนวทางได้ดังนี้

1.1 โครงการควรจะต้องสร้างสรรค์ให้เกิดกิจกรรมและบรรยากาศแวดล้อมที่กระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจที่จะอ่าน โดยอาจเป็นสื่อนวัตกรรม กิจกรรมสนุกสนาน เกม รวมทั้งสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักสูตรแกนกลาง ตัวชี้วัด และการสอบวัดทักษะในระดับประเทศ

1.2 ครูต้องมีกระบวนการและวิธีการในการจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังนักเรียนให้อ่านได้อย่างถูกต้อง

1.3 ผู้บริหารโรงเรียนต้องสนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนาเพื่อสร้างสรรค์กิจกรรมด้านการอ่าน เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

2. แนวทางการส่งเสริมและยกระดับด้านการเขียน ของนักเรียนระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี สรุปแนวทางได้ดังนี้

2.1 โครงการควรรสร้างกิจกรรมให้เกิดการฝึกงานเขียนอย่างสร้างสรรค์ เขียนอย่างถูกต้อง ทำท่าย และมีความถี่อย่างเพียงพอเพื่อให้นักเรียนเป็นนักเขียนที่ดี แม่นยำ และเกิดแนวคิดเชิงจินตนาการ นอกจากนั้นกิจกรรมต่าง ๆ ต้องคำนึงถึงหลักสูตรแกนกลาง ในระดับชั้นนั้น ๆ ด้วย

2.2 ครูควรรสร้างสรรคกิจกรรมเพิ่มเติม หลักการเขียนที่ถูกต้อง กระตุ้นการฝึกเขียน ด้วยการเขียนคำยาก เกม การเสริมแรง เช่น การประกวด แข่งขัน รวมทั้งการใช้สื่อที่ชักจูงใจให้นักเรียนอยากเรียนรู้ และอยากเขียน เช่น การใช้สื่อเทคโนโลยี เกมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

2.3 ผู้บริหาร ควรสนับสนุนครูและนักเรียนให้เกิดกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งในด้านเวลา งบประมาณ และอื่น ๆ เพื่อให้เกิดการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

3. แนวทางการส่งเสริมและยกระดับด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี สรุปแนวทางได้ดังนี้

3.1 โครงการควรรสร้างกิจกรรมกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการคิดให้มากที่สุด โดยต้องบูรณาการร่วมกับการอ่าน และการเขียน ทั้งนี้กระบวนการคิดจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อนักเรียนเกิดการสังเกต การวิเคราะห์ และได้ใช้ประสาทสัมผัส เพื่อทำท่ายไปยงการพัฒนาการคิดของนักเรียน กิจกรรมที่โครงการควรรดำเนินการ จึงต้องสอดคล้องกับแนวทางพัฒนาการคิดดังกล่าว

3.2 ครูมีความสำคัญที่สุดในการที่จะกระตุ้นให้นักเรียนมีการพัฒนาการคิด ครูเป็นสื่อที่ดีที่สุด ครูจึงต้องเป็นนักคิดและคิดอย่างสร้างสรรค์ จึงจะสามารถถ่ายทอดไปสู่การสร้างสื่อ กิจกรรม และการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นกระบวนการคิดของนักเรียน เพราะฉะนั้นครูจึงควรรพัฒนาตนเองในด้านกระบวนการคิด และสร้างกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกการคิดอย่างสม่ำเสมอ โดยบูรณาการต่อยอดจากการอ่าน และการเขียน

3.3 ผู้บริหาร ควรให้การสนับสนุนครูให้เกิดการกระตุ้นกิจกรรมการคิดของนักเรียน ทั้งในด้านสื่อการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน บรรยากาศและสภาพแวดล้อม นอกห้องเรียน รวมไปถึงการพัฒนาตนเองของครู

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการยกระดับคุณภาพด้านการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้รูปแบบ CIPPIEST ได้พบข้อมูลที่น่าสนใจ จึงนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการประเมินโครงการยกระดับคุณภาพด้านการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้รูปแบบ CIPPIEST คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พบว่า ผู้บริหารและผู้ดำเนินโครงการ ประเมินว่า ด้านผลกระทบของโครงการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านประสิทธิผลและด้านความยั่งยืน ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน โดยด้านประสิทธิผล และด้านผลผลิต มีค่าเฉลี่ยเท่ากันอีก 1 คู่ ทั้งนี้ทั้ง 5 รายการค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว น่าจะมาจากนวัตกรรมต้นแบบของมหาวิทยาลัยที่มีลักษณะเป็นหนังสือส่งเสริมการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ มีสีสันสวยงาม ดึงดูดใจผู้เรียน มีเนื้อหาเป็นนิทานสนุกเรื่องสั้น ๆ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น นักเรียนสามารถเขียนคำตอบ เล่นเกม และสื่อสารผลย้อนกลับมายังผู้ดำเนินโครงการของมหาวิทยาลัย นอกจากนั้นผู้บริหารและผู้ดำเนินโครงการยังส่งเสริม สนับสนุน ผลักดันให้ครูเกิดการพัฒนานวัตกรรมต่อยอด พร้อมทั้งเผยแพร่ต่อไปยังโรงเรียนอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความถ้อยทอดความรู้และประสบการณ์ ก่อให้เกิดความยั่งยืนต่อไป เมื่อศึกษารายละเอียดพบว่า ผลกระทบของโครงการ คือ การที่ครูได้นำแนวคิดของนวัตกรรมต้นแบบไปใช้ในการพัฒนาสื่อหรือนวัตกรรมของตน การดำเนินโครงการ ผลักดันให้ครูสามารถสร้างสื่อหรือนวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพนักเรียน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน การเขียน และการวิเคราะห์สูงขึ้น สอดคล้องกับผลการประเมินโครงการของคณะครุศาสตร์ (2562 : 89) ที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โรงเรียนเครือข่ายการส่งเสริมการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ ทั้ง 3 ระดับชั้น คือ อนุบาล 3 ประถมศึกษาปีที่ 3 และประถมศึกษาปีที่ 4 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน - หลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 3 ระดับชั้น โดยคะแนนหลังเรียนสูงขึ้น เมื่อศึกษาผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านผู้เข้าร่วมโครงการ พบว่า

1.1 ผู้เข้าร่วมโครงการประเมินว่า ด้านประสิทธิผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยเห็นว่าการกิจกรรมของโครงการสามารถยกระดับคุณภาพด้านการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ นักเรียนมีความสุขในการเรียนด้วยนวัตกรรมต้นแบบของมหาวิทยาลัย ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเห็นคุณค่าต่อการสร้างนวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพด้านการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ของนักเรียนให้สูงขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของบันลือ พุกกะวัน (2533 : 134 - 135) ที่กล่าวถึงวิธีการส่งเสริมการอ่านของเด็กว่า ต้องจัดสภาพแวดล้อมในการอ่าน เช่น การมีหนังสือดี ๆ การเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการอ่าน และการใช้วิธีเล่นนิทานสนุก ๆ สั้น ๆ ให้ฟังเป็นประจำ และฟอร์เตส (Fortes. 2001 : 883 - A) ได้ศึกษาถึงกลยุทธ์การอ่านเพื่อความเข้าใจของผู้อ่านชาวลาตินที่เรียนสองภาษาในระดับเกรด 5 เป้าหมายการศึกษาครั้งนี้ก็เพื่อสำรวจและเปรียบเทียบยุทธวิธีการอ่านที่ถูกต้อง โดยนักเรียนที่เรียนภาษาและที่เรียนด้วยเนื้อหาทั้งสามประเภท เครื่องมือ ที่ใช้ในการ

ศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ การคิดแบบมีเสียงและการจดจำข้อความจากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้อ่านที่ประสบความสำเร็จในการอ่านภาษาที่สอง โดยใช้ยุทธวิธีการเรียนภาษาที่สอง เช่น การแปลและจดจำสิ่งที่เป็นประเภทเดียวกัน และทักษะที่เข้มแข็งในภาษาแรกมีอิทธิพลต่อความเข้าใจในการเรียนภาษาที่สอง ทั้งนี้วัตรกรรม ที่สร้างขึ้นยังสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 (2549 : 10 - 13) ที่กล่าวถึง การจัดกิจกรรม การเรียนรู้ให้กระตุ้น ประสาทรับรู้อะไรด้วยประสบการณ์จริงในวิถีชีวิตจริง ซึ่งจะช่วยให้ส่งเสริมให้ความรู้เป็นความจริง รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ควรเป็นกิจกรรมที่กระตุ้นประสาทสัมผัสทุกรูปแบบ ให้รับรู้ ข้อเท็จจริงมากที่สุด เพื่อยุ้ยู่ท้าทายสมองทุกระบบให้คิดค้นทุกรูปแบบ ให้เรียนรู้ทั้งรายบุคคล และเป็นกลุ่ม โดยจัดกิจกรรมกระตุ้นการสังเกต การสำรวจ การใช้ร่างกาย การใช้กล้ามเนื้อให้ ทดลองทำให้คิดวิเคราะห์ค้นหาคำตอบด้วยตนเองและกล้า ยมะลิวัน (2552 : 63) ได้ใช้ชุดกิจกรรม เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนจีนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมัธยมสาธิตหัวหัว สังกัดมหาวิทยาลัยยูนนานนอร์มอล พบว่า ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน และการเขียนภาษาไทยของนักเรียนหลังเรียนชุดกิจกรรมสูงกว่าก่อนเรียน

1.2 ผลการประเมิน โครงการ พบว่า ผู้บริหาร โครงการและผู้ดำเนินการ ประเมินโครงการ ด้านการถ่ายโอนความรู้ อยู่ในอันดับที่ 2 ค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า ครูมีความภาคภูมิใจที่ได้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ต่อเพื่อนร่วมอาชีพ ครูผู้เข้าร่วมโครงการ นำความรู้ที่ได้พัฒนาไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่อครูคนอื่นในรูปแบบชุมชนวิชาชีพได้ และครูต้นแบบ สามารถจัดการเรียนรู้ให้เป็นต้นแบบสำหรับผู้อื่นได้ ทั้ง 3 รายการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลการประเมิน โครงการด้านการถ่ายโอนความรู้ของกลุ่มผู้เข้าร่วม โครงการ อยู่ในอันดับที่ 4 ค่าเฉลี่ยระดับมาก โดยประเมินว่าครูต้นแบบสามารถจัดการเรียนรู้ให้เป็นต้นแบบ สำหรับผู้อื่นได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ น่าจะมาจากวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และ กระบวนการดำเนินงานของ โครงการที่มีวัตถุประสงค์เปิดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การนำนวัตกรรม ส่งเสริมทักษะการอ่าน การเขียนและการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนระดับปฐมวัยและประถมศึกษา โดยจัดให้มีการประกวดนวัตกรรมครูต้นแบบและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในรูปแบบของการจัด นิทรรศการ การประกวดนวัตกรรมต่อยอด การนำเสนอผลงานเพื่อคัดเลือกครูต้นแบบ พร้อมทั้ง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานของทุกโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ การคัดเลือกครูต้นแบบ และมอบโล่ รางวัลครูต้นแบบ ครูเครือข่าย และ โรงเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม ทั้งนี้ตามเกณฑ์การคัดเลือกครูต้นแบบ ต้องมีการถ่ายโอนความรู้ให้กับครูในโรงเรียนเดียวกัน หรือต่างโรงเรียน สอดคล้องกับการประเมิน โครงการของคณะครุศาสตร์ (2562 : 102) ที่พบว่า ผลของการดำเนิน โครงการ มีการถ่ายทอดส่งต่อ วงวิชาชีพทั้งในด้านของผู้ดำเนินโครงการ และผู้เข้าร่วมโครงการ กล่าวคือ ผู้ดำเนินโครงการ

มีประสบการณ์ในการพัฒนานวัตกรรม ถ่ายทอดส่งต่อไปยังเพื่อนคณาจารย์ นักศึกษาและครู ส่วนผู้เข้าร่วมโครงการ มีการถ่ายทอดส่งต่อไปยังเพื่อนครู โรงเรียนเดียวกัน และเพื่อนครูต่างโรงเรียน นอกจากนี้ยังพบว่าระดับเขตพื้นที่การศึกษา สนับสนุนให้เกิดการเผยแพร่ แนวคิด และนวัตกรรม ให้กว้างขวาง โดยการนำเสนอและมอบรางวัลในที่ประชุมผู้บริหารเขตพื้นที่ สนับสนุนให้เกิดแนวคิด ในการพัฒนาการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ให้กับนักเรียนในทุกรูปแบบ ทั้งนี้การถ่ายทอด ความรู้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนิน โครงการตามแนวคิดของรัตนะ บัวสนธ์ (2556 : 23) ที่กล่าวว่า การประเมินถ่ายทอดส่งต่อ เป็นการประเมิน โดยตั้งคำถามว่า มีการนำโครงการหรือสิ่ง แทรกแซงที่ประสบความสำเร็จไปประยุกต์หรือปรับปรุงใช้ในที่อื่น ๆ หรือไม่ ดังนั้นหากมอง ในมุมมองของการถ่ายทอดความรู้ โครงการยกระดับคุณภาพด้านการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี นับเป็นโครงการที่มีการถ่ายทอดความรู้ที่ประสบความสำเร็จควรแก่การดำเนิน โครงการอย่างต่อเนื่อง ต่อไป

1.3 ผลของการประเมินโครงการฯ ด้านผลผลิต ผู้บริหารและผู้ดำเนินโครงการ ประเมินว่าอยู่ในอันดับที่ 4 ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนผู้เข้าร่วม โครงการประเมินว่าอยู่ใน อันดับที่ 2 ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ผู้บริหารและผู้ดำเนินโครงการ ได้นำนวัตกรรมต้นแบบไปใช้ในการยกระดับคุณภาพของนักเรียน มีความเข้าใจต่อการยกระดับ คุณภาพด้านการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ และมีความเข้าใจต่อการสร้างนวัตกรรม เพื่อยกระดับคุณภาพด้านการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ โดยทั้ง 3 รายการมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับ มากที่สุด สอดคล้องกับผลการประเมินของผู้เข้าร่วม โครงการ ที่ประเมินว่าผู้บริหารและครู มีความเข้าใจต่อการยกระดับคุณภาพด้านการอ่าน การเขียนและการคิดวิเคราะห์ ครุภัณฑ์นวัตกรรม ต้นแบบไปใช้ในการยกระดับคุณภาพของนักเรียน ผู้บริหารและครูร่วมกันดำเนินกิจกรรมเพื่อ ยกระดับคุณภาพของนักเรียน น่าจะเป็นเพราะว่า กระบวนการเผยแพร่ นวัตกรรมของโครงการฯ ผู้บริหารโครงการมีการสร้างความเข้าใจอย่างชัดเจนทั้งต่อผู้ดำเนิน โครงการและผู้เข้าร่วมโครงการ โดยร่วมมือกับหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารัตนบุรี เขต 1 เพื่อประสานงานและคัดเลือกโรงเรียนในสังกัดเข้าร่วมโครงการครอบคลุมทุกอำเภอในเขตพื้นที่ฯ ในการมอบนวัตกรรมพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ ได้ดำเนินการสาธิต และ ให้ครูผู้เข้าร่วมโครงการทดลองใช้นวัตกรรมกับนักเรียนของตนเอง เมื่อส่งมอบให้ไปแล้ว มีกระบวนการนิเทศ ณ โรงเรียนเครือข่ายทุกโรงเรียน โดยคณะกรรมการดำเนิน โครงการ และศึกษานิเทศก์ เพื่อให้คำแนะนำการใช้นวัตกรรมอย่างถูกต้องเหมาะสม กระบวนการดังกล่าว ส่งผลให้ผู้บริหารโครงการ ผู้ดำเนินโครงการ ผู้บริหารโรงเรียน และครู เกิดความเข้าใจในการใช้

นวัตกรรมอย่างชัดเจน เมื่อพิจารณาตามผลการประเมิน โครงการของคณะครุศาสตร์ (2562 : 98) ได้พบว่า ผลผลิตของโครงการบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการ ทั้งในด้านปริมาณ การเข้าร่วม โครงการของโรงเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนสูงขึ้น ครูต้นแบบสามารถสร้างนวัตกรรมต่อยอด เพื่อใช้ในการพัฒนานักเรียน นอกจากนั้นยังได้พบว่า แนวคิดของโครงการที่ให้นักเรียนมีหนังสือส่งเสริมทักษะเป็นของตนเอง ทำให้นักเรียนรู้จักรักหนังสือ อ่านข้อความสั้น ๆ มากขึ้น รักที่จะเขียน และเล่นเกมในหนังสือ และเมื่อครูสร้างนวัตกรรมต่อยอดเพิ่มขึ้น นักเรียนชื่นชอบนวัตกรรมตัวใหม่เป็นอย่างยิ่ง ส่งผลให้นักเรียนบางคนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจากไม่ชอบอ่านหนังสือเป็นอ่านหนังสือมากขึ้น สอดคล้องกับมัลลิกา คงพันธ์ (2548 : 148 - 151) ที่ได้ประเมิน โครงการรณรงค์ส่งเสริมการอ่าน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ที่พบว่า ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อสังเกตนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม ได้พบว่า หลังจากนักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการอ่าน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น นักเรียนรู้จักเลือกหนังสืออ่านตามความต้องการของตนเอง และนักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ นอกจากนี้บูชาร์ด (Bouchard, 2002 : 541 - A) ได้ศึกษาความรู้เรื่องคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากความผิดพลาดในการอ่านกับการสะกดคำแต่การปฏิบัติการอ่านและสะกดคำของนักเรียน ก็มักจะยังแสดงให้เห็นความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในความถูกต้องและความผิดพลาดของคำ การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาการสะกดคำตามความรู้เรื่อง คำเชิงพัฒนาใน 4 ด้าน ผลการวิเคราะห์พบว่า การปฏิบัติงานการอ่านของนักเรียนดีกว่าการปฏิบัติงานการสะกดคำอย่างมีนัยสำคัญและพบว่า มีผลของรายงานอย่างมีนัยสำคัญต่อระดับความรู้เรื่องคำของนักเรียน ความผิดพลาดด้านการอ่าน และการเขียนของนักเรียนต่อไป พบว่า ความผิดพลาดเกี่ยวข้องกับลักษณะทางอักษรวิธีที่เหมือนกัน ในทุกงานในที่สุด จากการศึกษาการให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการสะกดคำและความรู้เรื่องคำ ของทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของครู พบว่า การให้คะแนนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการปฏิบัติจริงของนักเรียนในผลสัมฤทธิ์ทางการสะกดคำและความรู้เรื่องคำแต่ก็ยังไม่เพียงพอ สำหรับการตัดสินใจในการสอน

1.4 ผลการประเมิน โครงการฯ ด้านปัจจัยนำเข้า ผู้บริหารและผู้ดำเนินโครงการ ประเมินว่าอยู่ในอันดับที่ 4 ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนผู้เข้าร่วมโครงการประเมินว่าอยู่ในอันดับที่ 6 ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ผู้บริหารและผู้ดำเนินโครงการ ประเมินว่าบุคลากรมีความรู้ ความสามารถในการดำเนินโครงการ ผู้บริหารโครงการมีการเสนอ แผนงาน และบุคลากรสามารถสร้างนวัตกรรมต้นแบบได้ ในส่วนของงบประมาณของโครงการ ที่ใช้ในการดำเนินงาน และวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอด

คล้อยกับผลการประเมินของผู้เข้าร่วมโครงการที่ประเมินว่า งบประมาณการดำเนินงานที่ได้รับจากโครงการ รวมทั้งวัสดุ อุปกรณ์การดำเนินงานที่ได้รับจากโครงการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แต่น้อยกว่าในรายการบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ที่ประสานงานมีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการ ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะว่างบประมาณที่โครงการฯ ได้รับจากภาครัฐ มีจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับกิจกรรมและเป้าหมายที่กำหนดไว้ กล่าวคือ โครงการฯ ต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก ไปด้วยการสร้างนวัตกรรมและการเผยแพร่ นวัตกรรมครอบคลุมนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย เมื่อนำนวัตกรรมไปเผยแพร่ ครูผู้เข้าร่วมโครงการอาจต้องใช้เวลา วัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณในการจัดสร้างสื่อเพิ่มเติมสำหรับนักเรียน การเผยแพร่ต่อยอดไปยังครูคนอื่นในโรงเรียนและต่างโรงเรียน ส่งผลให้มีการใช้งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์เพิ่มมากขึ้นกว่าการจัดสรรเดิมของโรงเรียน ผู้เข้าร่วมโครงการ จึงประเมินว่าได้รับน้อยเกินไป ผลของการประเมินมีความแตกต่างและสอดคล้องจากผลการประเมินโครงการของคณะครุศาสตร์ (2562 : 96) ซึ่งพบว่า ทั้งผู้บริหารโครงการ ผู้ดำเนินโครงการ และผู้เข้าร่วมโครงการมีความคิดเห็นในภาพรวมว่า ปัจจัยนำเข้าเพียงพอในทุกระดับ ทั้งงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ รวมทั้งนวัตกรรมที่พัฒนาและนำไปให้โรงเรียนใช้กับนักเรียน มีคุณภาพน่าสนใจ โดยมุ่งประเด็นปัจจัยนำเข้าที่น้อยเกินไปคือ ระยะเวลาที่สั้นเกินไปในทุกขั้นตอนการดำเนินงาน อันน่าจะเกิดจากระยะเวลาการใช้งบประมาณไม่สอดคล้องกับระยะของปีการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการยกระดับด้านการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้ข้อสรุปที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

2.1 แนวทางการส่งเสริมและยกระดับการอ่านของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีข้อสรุป 3 ประเด็นกล่าวคือ โครงการจะต้องสร้างสรรค์ให้เกิดกิจกรรมและบรรยากาศแวดล้อมที่กระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจที่จะอ่าน โดยอาจเป็นสื่อ นวัตกรรม กิจกรรมสนุกสนาน เกม รวมทั้งสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย โดยต้องคำนึงถึงหลักสูตรแกนกลาง ตัวชี้วัด การสอบวัดทักษะในระดับประเทศ โดยครูต้องมีกระบวนการและวิธีการในการจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังนักเรียนให้อ่านได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งผู้บริหาร โรงเรียนต้องสนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนาเพื่อสร้างสรรค์กิจกรรมด้านการอ่าน เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้ กล่าวได้ว่าแนวทางการส่งเสริมและยกระดับการอ่าน ดังกล่าวมีความคล้ายคลึงกับแนวทางเดิมของโครงการ เพียงแต่การดำเนินโครงการฯ มีข้อบกพร่องมีประเด็นของเวลาที่น้อยเกินไป ทั้งในช่วงของการสร้างนวัตกรรม การทดสอบนวัตกรรม และระยะเวลาที่ให้ครูใช้นวัตกรรม จากข้อสรุปโครงการของคณะครุศาสตร์ พบว่า ผู้บริหารและคณะกรรมการดำเนินโครงการมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์

แต่ในช่วงแรกมีการเปลี่ยนแปลงเป้าหมายและตัวชี้วัดของโครงการ จึงทำให้ต้องใช้เวลากับการวางแผนจำนวนมาก ส่งผลต่อการดำเนินงานในขั้นตอนต่อไป นอกจากนี้ยังพบว่าระยะเวลาของปีงบประมาณไม่สอดคล้องกับปีการศึกษาของโรงเรียนที่ควรดำเนินการ ทำให้คณะครุศาสตร์มีความจำเป็นต้องเร่งกระบวนการดำเนินงานกับโรงเรียน จึงส่งผลกระทบต่อปัจจัยกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียน อย่างไรก็ตามแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดการส่งเสริมการอ่านของบันลือ พุกยะวัน (2533 : 134 - 135) ที่กล่าวว่า การส่งเสริมการอ่านที่ดีนั้นต้องจัดสภาพแวดล้อมในการอ่านให้เหมาะสม กล่าวคือ การมีหนังสือดี ๆ เปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดทำที่อ่านหนังสือ มีกิจกรรม เช่น การเล่านิทานร่วมกับการอ่าน เช่นเดียวกับ แม้นมาศ ชวลิต (2544 : 223 - 224) ที่กล่าวถึงกิจกรรมส่งเสริมการอ่านว่า ต้องมีกิจกรรมที่เร้าใตประสาท โดยการใช้เสียงและคำพูด กิจกรรมที่เร้าจักขุประสาท การเห็นภาพ และอ่านความหมาย รวมทั้งกิจกรรมที่เร้าใตและจักขุประสาท ในขณะเดียวกัน เช่น การเล่านิทานโดยให้ดูภาพประกอบ เล่านิทานโดยใช้สื่อเทคโนโลยี และที่สำคัญคือ กิจกรรมที่มีเป้าหมายให้ผู้เรียนได้ร่วมกิจกรรม เช่น การวาดภาพประกอบ การแสดงท่าทางประกอบ การแข่งขันร้องเพลง แข่งขันวาดภาพ แข่งขันได้วาที เป็นต้น ในทำนองเดียวกับผลการวิจัยของมัลลิกา คงพันธ์ (2548 : 148 - 151) ที่กล่าวว่า ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อเป็นที่น่าสังเกตว่าหลังจากที่นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านแล้ว นักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการอ่าน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น นักเรียนรู้จักเลือกหนังสืออ่านตามความต้องการของตนเอง และนักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

2.2 แนวทางการส่งเสริมและยกระดับการเขียนของนักเรียนระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีข้อสรุป 3 ประเด็นกล่าวคือ โครงการควรสร้างกิจกรรมให้เกิดการฝึกงานเขียนอย่างสร้างสรรค์ เขียนอย่างถูกต้อง ทำท่าย และมีความถ้อยคำเพียงพอเพื่อให้นักเรียนเป็นนักเขียนที่ดี แม่นยำ และเกิดแนวคิดเชิงจินตนาการ โดยกิจกรรมต่าง ๆ ต้องคำนึงถึงหลักสูตรแกนกลางในระดับชั้นนั้น ๆ ทั้งนี้ครูต้องสร้างสรรค์กิจกรรมเพิ่มเติมจากที่โครงการแนะนำไว้ เพื่อให้เกิดการเขียนที่ถูกต้อง กระตุ้นการฝึกเขียนด้วยการเขียนคำยาก เกม การเสริมแรง เช่น การประกวด แข่งขัน รวมทั้งสื่อเทคโนโลยี และที่สำคัญผู้บริหารต้องให้การสนับสนุนครูและนักเรียนให้เกิดกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งในด้านเวลา งบประมาณ และอื่น ๆ เพื่อให้เกิดการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ จากแนวคิดของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญทางด้านการจัดทำโครงการ และการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย เป็นแนวคิดที่ตรงกับความสำคัญของการเขียน กล่าวคือ การเขียนเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการกระจายความรู้ความคิดให้กว้างไกล เป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรม ถ่ายทอดมรดกทางด้านสติปัญญาของมนุษย์ เพราะฉะนั้นการส่งเสริมและยกระดับการเขียน จึงต้องสร้างสรรค์

กิจกรรมให้เกิดการเขียนอย่างถูกต้อง แม่นยำ เพื่อฝึกให้นักเรียนเป็นนักเขียนที่ดี อันมีผลต่อเนื่องไปยังผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของวรรณิ โสมประยูร (2553 : 147 - 148) ที่กล่าวว่า การเขียนเป็นเครื่องมือสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์ ที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนออกเสนอผู้อ่าน เป็นเครื่องมือในการพัฒนาสติปัญญาของบุคคล พร้อมทั้งเป็นการแสดงออกถึงภูมิปัญญาของผู้เขียนทำให้รู้ถึงความสามารถของผู้เขียน เช่นเดียวกับสมบัติ ศิริจันดา (2554 : 88) ที่กล่าวว่า การเขียนเป็นเครื่องมือในการสื่อสารที่สำคัญ ช่วยการถ่ายทอดความรู้ ความคิดและประสบการณ์ เป็นสิ่งที่สะท้อนตัวผู้เขียน ทำให้ทราบได้ว่าผู้เขียนมีความรู้ ความคิด ความเชื่อ และเป็นการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม สรรพวิชาความรู้ และภูมิปัญญาต่าง ๆ ที่สะสมมา ในส่วนของประเด็นการส่งเสริมและยกระดับการเขียน สอดคล้องกับแนวคิดของอัจฉรา ชิวพันธ์ (2547 : 6) ที่กล่าวว่า การส่งเสริมการเขียนนั้น ครูต้องมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน โดยจะต้องคำนึงถึงหลักสูตรในระดับชั้นต่าง ๆ ว่ามีจุดมุ่งหมายเพื่อทำอะไร กิจกรรมต่าง ๆ นั้นสนองวัตถุประสงค์ใดในหลักสูตร ในส่วนของการจัดกิจกรรมการเขียนนั้น ควรมีความสัมพันธ์กับกลุ่มประสบการณ์ จัดลำดับความยากง่ายของกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียน ใช้สื่อที่จูงใจเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานใหม่และรักในการเขียน นอกจากนี้ ควรให้ผู้เรียนใช้จินตนาการในการแสดงความรู้สึกรักการเขียนอย่างอิสระ เนื่องจากเด็กในระดับชั้นประถมศึกษา มีลักษณะของความอยากรู้อยากเห็น ชอบใช้จินตนาการในการคิดฝันสร้างสรรค์เรื่องราวต่าง ๆ การจัดกิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ จะเป็นเครื่องช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาและความนึกคิดให้กับเด็กเป็นอย่างดี แนวทางส่งเสริมและยกระดับการเขียนดังกล่าว สอดคล้องกับผลการวิจัยของทองสุข วงศ์ทิพย์ (2549 : 85) พบว่า ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมเสริมทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยตามมาตราตัวสะกด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทั้ง 3 ชุดมีประสิทธิภาพ 91.41, 94.32 และ 94.55 ตามลำดับ และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของกรรณิการ์ ดิสันเทียะ (2548 : 74 - 75) พบว่า ทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ใช้วิธีสอนแบบเน้นกระบวนการปฏิบัติสูงกว่าทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ใช้วิธีสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

2.3 แนวทางการส่งเสริมและยกระดับการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีข้อสรุป 3 ประเด็นกล่าวคือ โครงการควรสร้างกิจกรรมกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการคิดให้มากที่สุด โดยต้องบูรณาการร่วมกับการอ่าน และการเขียน ทั้งนี้กระบวนการคิดจะเกิดขึ้นได้เมื่อนักเรียนเกิดการสังเกต การวิเคราะห์และได้ใช้ประสาทสัมผัสเพื่อทำทนายไปยังการพัฒนาการการคิดของนักเรียน ที่สำคัญคือครูเป็นสื่อที่ดีที่สุด ครูจะต้องเป็นนักคิดและคิด

อย่างสร้างสรรค์ สร้างและออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่กระตุ้นกระบวนการคิดของนักเรียน
 เหตุที่ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางดังนี้ น่าจะเป็นเพราะว่า การคิดเป็นธรรมชาติ
 ของมนุษย์ที่สำคัญที่สุด ที่จะส่งผลและรากฐานของการเปลี่ยนแปลงในชีวิต การคิดจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น
 สำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่ซับซ้อน บุคคลที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ไม่ว่าจะเป็นโครงการของ
 มหาวิทยาลัย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้จัดการเรียนการสอน จึงต้องช่วยกันพัฒนาความสามารถ
 ในการคิดให้กับเด็กอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เด็กเติบโตได้อย่างคนคิดไกล สามารถดำรงชีวิตในสังคม
 ได้อย่างราบรื่น นอกจากนี้การคิดเป็นกระบวนการทางจิตใจที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้
 สอดคล้องกับแนวคิดของสุวิทย์ มูลคำ (2547 : 39) ที่กล่าวถึงประโยชน์ของการคิดวิเคราะห์ว่า
 เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เราเข้าใจที่จริง รู้เหตุผลของสิ่งที่เกิดขึ้น สามารถนำไปสู่การตัดสินใจ
 แก้ปัญหา การประเมินและการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง ในขณะที่ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ
 (2551 : 54 - 55) ได้เสนอว่า กิจกรรมฝึกการคิดวิเคราะห์มีหลายกิจกรรม เช่น การตั้งคำถามให้
 คิดวิเคราะห์ การมองและการสังเกต การสังเกตโดยการสัมผัสด้วยมือ การทดสอบด้วยจมูกให้ดมกลิ่น
 การสัมผัสด้วยหูให้ฟังเสียง การสัมผัสด้วยลิ้นให้ลิ้มรส เป็นต้น ในทำนองเดียวกันคณะกรรมการ
 การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548 : 17 - 18) ได้กล่าวถึงกระบวนการส่งเสริมการคิดว่า การคิดเป็น
 กระบวนการ ไม่ใช่เนื้อหาการปลูกฝังให้นักเรียนมีความสามารถทางด้านความคิด จึงจำเป็นต้องใช้
 แนวทางและวิธีการที่หลากหลายส่งเสริมกัน เช่น ส่งเสริมตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา จากสภาพแวดล้อม
 บุคคลที่ส่งเสริมการคิดของเด็กทั้งที่บ้านคือ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง และที่โรงเรียนคือครูที่ต้องเอื้อ
 บรรยากาศการคิดที่ดี เช่น การตอบคำถามเชิงบวกให้กับเด็ก การใช้ชุดฝึกทักษะ เกมฝึกคิด รวมทั้ง
 การบูรณาการการคิดเข้าไปในการสอนเนื้อหารายวิชาต่าง ๆ สอดคล้องกับสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 (2549 : 10 - 13) ที่กล่าวถึง การส่งเสริมและการพัฒนาการคิดไว้
 5 ประการ กล่าวคือ การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสมรรถภาพในการรู้คิดของสมอง
 ของผู้เรียน เน้นให้ผู้เรียน เรียนรู้ด้วยสมอง ด้วยกาย และด้วยใจ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้
 กระตุ้นประสาทการรับรู้ทุกส่วนด้วยประสบการณ์จริง ในวิถีชีวิตจริง ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ความรู้
 เป็นความจริง การสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนรู้ให้เห็นประโยชน์ของการ
 เรียนรู้ โดยนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ได้ในชีวิต การเปิดโอกาสให้คิดและให้เห็นคุณค่าของความคิด
 การเปิดโอกาสให้เด็ก ๆ ได้คิดโดยครูไม่ตัดสินถูก ผิด ครูควรเคารพความคิดของนักเรียน และ
 การจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะในการแสวงหาความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเอง แนวทางการส่งเสริม
 และยกระดับการคิดวิเคราะห์ ที่ได้จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ
 ปรัชญา วันแ้วน (2551 : 96) พบว่า ชุดกิจกรรมฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญแบบคิดวิเคราะห์
 จากบทความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถช่วยฝึกทักษะการอ่าน
 จับใจความสำคัญแบบคิดวิเคราะห์จากบทความได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัย

ของเอกศิลป์ สิงห์เสนา (2552 : 53) พบว่า ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

จากผลการประเมินโครงการยกระดับคุณภาพด้านการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้พบว่าผู้บริหารผู้ดำเนินโครงการ และผู้เข้าร่วมโครงการ ประเมินสอดคล้องกันในเชิงบวก ในประเด็นด้านประสิทธิผล ด้านผลผลิตและด้านการถ่ายโยงความรู้ ซึ่งให้เห็นว่านวัตกรรมส่งเสริมและยกระดับการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ ของโครงการมีประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน การคิดวิเคราะห์ ของนักเรียน รวมทั้งมีการถ่ายโยงความรู้จากบุคคล ไปสู่บุคคลอื่น ได้อย่างน่าสนใจ ส่วนในด้านบริบทและด้านกระบวนการ ผลการประเมินสอดคล้องกันในเชิงลบ ซึ่งให้เห็นถึงบริบททางด้านเวลา งบประมาณ วัสดุประสงค์ และกระบวนการดำเนินงาน ควรจะต้องปรับปรุงให้เหมาะสมตามเงื่อนไขเวลาของโรงเรียน ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะการนำการวิจัยไปใช้ และการวิจัยในครั้งต่อไปดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่จัดทำโครงการยกระดับคุณภาพทางด้านการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ ควรจัดทำนวัตกรรมที่น่าสนใจ ส่งเสริมทักษะของนักเรียนอย่างแท้จริง โดยใช้กระบวนการสร้างที่เข้าถึงหลักของการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นสำคัญ

2. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่จัดทำโครงการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรคำนึงถึงเงื่อนไขเวลาของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นสำคัญ นอกจากนั้นควรทำความเข้าใจกับผู้บริหารและครูผู้สอน ในประเด็นของภาระงานของครู งบประมาณที่โรงเรียนอาจต้องรับผิดชอบมากขึ้น และระยะเวลาของการใช้นวัตกรรมให้เหมาะสม เพื่อให้เกิดประสิทธิผลต่อนักเรียนอย่างแท้จริง

3. ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ควรให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมยกระดับคุณภาพการอ่าน การเขียน และการคิดวิเคราะห์ มีการประเมินและการเก็บข้อมูลอย่างถูกต้องตามระบบ เพื่อค้นหาวิธีการและคำตอบในการพัฒนานักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยการสร้างนวัตกรรมยกระดับคุณภาพ ทักษะ หรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในรายวิชาอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความครอบคลุมในการเรียนรู้ทั้งระบบ
2. ควรศึกษาวิจัย ติดตาม ความยั่งยืน ของการใช้นวัตกรรมยกระดับคุณภาพการอ่าน การเขียน และการคิดวิเคราะห์
3. ควรศึกษาโมเดลการยกระดับคุณภาพการอ่าน การเขียน และการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี